

FINANSDEPARTEMENTET
Postboks 8008 DEP
0030 OSLO

Høring - Kommisjonens forslag til revisjon av energiskattedirektivet - Høringssvar SKD

Vi viser til høringsbrev av 7. september 2021 vedlagt framlegg frå EU-kommisjonen om revisjon av energiskattedirektivet¹ («ETD») i EU. Framlegget er føreslått å vedtakast med verknad frå 1. januar 2023. Sjølv om EØS-avtala formelt ikkje omfattar skattar og avgifter, vil direktivet kunne ha indirekte betydning for særavgiftene i Norge på drivstoff og elektrisk kraft gjennom statsstøttoreglane, som nemnt i høringsbrevet.

Framlegget kan etter vår vurdering innebære at reduksjonar og fritak for særavgifter i Norge som kunne meldast etter Gruppeunntaksforordninga² («GBER»), i staden må notifiserast og godkjennast av ESA. Det kan også bli behov for å justere avgiftssatsar eller endre særavgiftsregelverket elles for å sikre samsvar med statsstøttoreglane.

Rekkevidda av framlegget for norske avgiftsreglar er likevel noko uklar på dette tidspunktet, som følgje av den indirekte verknaden gjennom statsstøttoreglane. Vi viser vidare til at ETD er kopla til statstøttoregelverket gjennom både GBER og dei såkalla Miljøretningslinjene³. Kommisjonen har parallelt med framlegg til revisjon av ETD gitt sjølvstendige framlegg til revisjon av både GBER og Miljøretningslinjene.

Det vil derfor etter vårt syn vere nødvendig med ei samla vurdering av framlegget og tilknytt regelverk for å avklare verknaden for dei norske særavgiftene. Revisjonen av ETD er også del av ein større pakke, der m.a. klimakvotesystemet inngår, og må sjåast i den samanheng.

På denne bakgrunn vil vi i det følgjande berre gje nokre overordna merknader om statsstøttespørsmål og knyte visse merknader til hovudtrekk ved framlegget til revisjon av ETD.

---

¹ Rådets direktiv 2003/96/EF

² Forordning nr. 651/2014, gjennomført i norsk rett ved forskrift 14. november 2008 nr. 1213 om unntak frå notifikasjonsplikta for offentlig støtte § 1

³ «Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020», utvida til å gjelde ut 2021

1. Kort om koblinga mellom energiskattedirektivet og statstøttreglane

Norge har gitt forenkla melding om ei rekke avgiftsreduksjonar i særavgiftsregelverket etter GBER art. 44, jf. særavgiftsforskrifta («saf.») § 2-9. Forutsetninga for å bruke art. 44 er m.a. at ETD opnar for ein tilsvarande avgiftsreduksjon og at ein ikkje går under minstesatsane i direktivet.

Kommisjonen har som nemnt sendt framlegg til revisjon av GBER på høyring, med høyringsfrist 8. desember 2021⁴. I framlegget er artikkel 44 og tilvisinga til samsvar med ETD og minstesatsane beholdt. Det er samtidig ein ny regel om at avgiftsreduksjonar som gjeld nærare definerte drivstoffprodukt⁵ berre kan meldast etter GBER, dersom drivstoffet oppfyller berekraftsvilkåra i EU-direktiv 2018/2001. Det er også oppstilt nye vilkår for avgiftsreduksjonar til energiintensive verksemdar. Vi har ikkje vurdert den nærare betydninga av framlegget om revisjon av GBER her, men viser til at framlegget kan tre i kraft før, og sjølvstendig frå eventuell vedtaking av eit revidert ETD.

Vidare har Norge notisert og fått godkjent avgiftsreduksjonar som lovleg statsstøtte, der ETD ikkje heimlar ein tilsvarande avgiftsreduksjon⁶. I så fall følger det av dei gjeldande Miljøretningslinjene til ESA at dei kan bruke dei same referansepunkta som Kommisjonen i vurderinga av om statsstøtta er lovleg. Kommisjonens gjeldande Miljøretningslinjer⁷ avsnitt 172-175 opnar for ei forenkla vurdering av om ein notisert avgiftsreduksjon utgjør lovleg statsstøtte, dersom ein er over minstesatsane i ETD. Denne forenkla tilnærminga er også lagt til grunn av ESA⁸.

Kommisjonen har også nyleg sendt framlegg til nye Miljøretningslinjer på høyring, med planlagt verknad frå 2022⁹. Av framlegget til nye retningslinjer forstås vid et slik at særregelen for avgiftsreduksjonar over minstesatsane i ETD i dagens retningslinjer er foreslått fjerna, sjå dagens retningslinjer avsnitt 172-175, jf. framlegget avsnitt 263-270.

Ei nærare vurdering av statsstøtteverknaden av eit eventuelt revidert ETD, vil slik måtte gjerast i lys av gjeldande og eventuelt nye reglar i både GBER og Miljøretningslinjene.

2. Kort om innhaldet i framlegget til revisjon av Energiskattedirektivet

Hovudpunkta i framlegget er m.a.:

- Avgiftslegging av energiprodukt og kraft justert etter energiinnhaldet, med utgangspunkt i gjeldande minstesatsar på bensin og elektrisk kraft
- Differensiering av avgiftssatsar etter energiproduktets berekrafteigenskapar, derunder likestilling av ikkje-berekraftig biodrivstoff og fossile drivstoff

---

⁴ Sjå [2021 gber \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021g0001)

⁵ Som nemnt i gjeldande ETD art. 16 stk. 1

⁶ Sjå ESA avgjerd 216/16/COL om redusert el-avgift for landstrøm til skip.

⁷ Communication from the Commission — Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020

⁸ Sjå ESA avgjerd 216/16/COL avsnitt 60-61

⁹ Sjå [2021 CEEAG \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021c0001)

- Plikt til å halde ved lag det forholdsmessige avgiftsnivået mellom dei ulike avgiftsgruppene, sjølv om ein er over minstesatsen. Rangeringa av energiprodukt og kraft basert på berekraftseigenskapar skal gjelde som eit prinsipp i alle samanhengar der ETD opnar for differensiering
- Oppdatert definisjon av «energiprodukt» og avgrensing av direktivet til å gjelde konkurrerende energikjelder, og nærare regulering av blandingar
- Justering for prisstiging av minstesatsar frå 2018¹⁰ og fram til i dag og årleg justering etter dette
- Oppheving eller endring av reglar i ETD om fritak eller reduksjon av avgifter på energiprodukt

For justeringa av minstenivå er det lagt opp til fleire overgangsordningar. Framlegget omfattar ikkje ei felles europeisk CO₂-avgift på drivstoff utanfor klimakvotesystemet ETS, sjølv om dette blei utgreia som eit alternativ¹¹, og har vore inkludert i tidlegare framlegg om revisjon av ETD¹². Dette er grunnleggjande m.a. med at ETS i følge Kommisjonen bør utvidast til å gjelde transport og bygningar, og at ein vil unngå dobbelt skattlegging av CO₂-utslepp¹³.

2.1 Utviding eller endring av avgiftsområdet

Framlegget omfattar vesentlege endringar i avgrensinga av «energiprodukt» i artikkel 2, derunder ny definisjonar av biodrivstoff mv. Vi har ikkje gjort ei inngåande vurdering av framlegget på dette punktet, men legg til grunn at utvidinga av gjeldeområdet tilsvarande vil kunne utvide direktivets betydning etter statsstøtteregelverket. Endringane i direktivets gjeldeområdet må ev. vurderast nærare.

2.2 Prisjustering og differensiering av avgiftssatsar etter energiinnhald og berekraft

Når det gjeld endring av minstesatsane, vil framlegget kunne innebere at Norge må justere avgiftsreduksjonar tilsvarande for at desse skal vere i samsvar med statsstøtteregelverket. Framlegget inneber likevel berre ei justering med utgangspunkt i 2018, og ikkje tilbake til 2003, som Kommisjonen også vurderte. Slik vi forstår, kan dei gjeldande reduserte avgiftssatsane i Norge allereie vere over dei foreslåtte reviderte minstenivåa per i dag.

Når det gjeld den nye differensieringa etter energiinnhald og berekraftseigenskapar, er det uklart i kva grad statsstøtteregelverket vil nødvendiggjere ei slik differensiering ved avgiftsreduksjonar som er over minstenivået. GBER art. 44 føreset likevel at ein ikkje berre oppfyller minstenivået, men også vilkåra i ETD. Dette kan tilseie at ein må følge ei eventuell berekraftsdifferensiering i avgiftsreduksjonar også i Norge. I framlegget til revidert GBER er det for øvrig også trekt inn eit berekraftselement for innmelding av avgiftsreduksjonar. Samtidig må ein sjå dette i lys av at Norge har ei særskilt CO₂-avgift på drivstoff, som ikkje eksisterar som ei felles EU-løysing. Betydninga etter støttereglane av dei ulike avgiftsgrupperingane og bruken av energiinnhald i staden for liter i framlegget, må eventuelt vurderast nærare.

---

¹⁰ Sjø SWD(2021) 641 s. 29

¹¹ Sjø SWD(2021) 641 s. 40

¹² Sjø COM(2011) 168/3

¹³ Sjø SWD(2021) 641 s. 79.

2.3 Oppheving eller endring av avgiftsfritak og -reduksjonar i ETD

I framlegget er det foreslått å oppheve ETD artikkel 5 om at medlemsstatane kunne ha differensierte avgiftssatsar over minstenivået for visse formål. Regelen opnar m.a. for at medlemsstatane kan skille mellom «business and non-business use». Vidare er det gjort endringar i framleggets artikkel 18 (tidlegare artikkel 17) om reduserte avgifter for energiintensive verksemdar, og definisjonen av energiintensiv verksemd er strengare knytt til produksjonsverdi og energiavgift som del av tilført meirverdi i verksemda.

Reglane i art. 5 og/eller noverande artikkel 17 er m.a. brukt som heimel for redusert el-avgift for industri og/eller næringslivet meir generelt i ulike EU-land. Betydninga av endring av desse reglane m.a. for redusert el-avgift for industrien i Norge, som er meldt etter GBER art. 44, bør ev. vurderast nærare.

Framlegget legg vidare opp til at energiprodukt og kraft for intra-EU luftfart og sjøfart må avgiftsleggast, med ein innføringsperiode på 10 år. For sjøfart ut av EU, er det opna for fortsatt fritak eller vidareføring av avgiftslegging som før. Det er vidare lagt opp til eit nytt avgiftsfritak for landstrøm.

Det er per i dag ikkje noko skilje mellom fart innanfor/utanfor EØS når det gjeld avgiftsfritak på drivstoff for utanriks fart for skip eller fly, jf. saf. §§ 4-4 og 4-6. I kva grad framlegget kan få betydning for dette gjennom statsstøttareglane må eventuelt vurderast nærare. Når det gjeld det nye fritaket for landstrøm, kan dette innebære at eventuell forlenging av gjeldande avgiftsreduksjon for landstrøm i Norge ev. kan meldast etter GBER eller ikkje krev melding i det heile.

Vi understreker igjen at vi her berre har gjort ei overordna vurdering av visse av endringane i tillatte avgiftsfritak og reduksjonar i framlegget, og at det etter vårt syn er tilrådd med ei nærare vurdering i lys av pågåande revisjonsprosessar i EU. Vi viser til at direktivet i utgangspunktet er foreslått vedteke med verknad frå 1. januar 2023, mens nye Miljøretningslinjer og GBER som nemnt kan ta til å gjelde før eit eventuelt revidert ETD.

Ver vennleg og vis til referansen vår ved seinare korrespondanse i saka.

Med helsing

Arvid Stokke
spesialrådgiver
Juridisk avdeling
Skattedirektoratet

Dag Bjørke Bremer
seniorskattejurist

Dokumentet er elektronisk godkjend og har derfor ikkje handskrivne signaturar.